

LUTHEROVA DEKÁDA 2013

Viera a skutky

7. Viera napomáha k životnému poznaniu

„Keď Filip pribehol, počul, že číta proroka Izaiáša, i spýtal sa: Rozumieš tomu, čo čítaš?“
(Sk 8, 30)

V príbehu o stretnutí apoštola Filipa s etiópskym eunuchom sme konfrontovaní s postavami dvoch mužov, ktorých nespájajú žiadne osobné či sociálne aspekty. *Filip* bol učeníkom Pána Ježiša, pochádzal z galilejskej Betsaidy a podľa cirkevného otca Klementa Alexandrijského bol ženatý a mal deti. Kresťanská tradícia učí, že bol bičovaný, kameňovaný a nakoniec ukrižovaný dolu hlavou v Hierapolise v roku 80 alebo 90. Býva znázorňovaný s krížom v tvare T a pecňom chleba, pretože bol pri Ježišovom zázračnom nasýtení zástupu ľudí. Z tohto posledného dôvodu je najmä patrónom kuchárov, pekárov a cukrovinkárov, ale aj klobučníkov, a štátov Luxembursko a Uruguay. *Etiópsky eunuch* najpravdepodobnejšie pochádzal z bohatého Núbijského kráľovstva, čo dnes geograficky zodpovedá častiam územia Egypta a Sudánu. Eunuchovia boli mužovia, u ktorých v dôsledku kastrácie nastala veľká hormonálna zmena, ktorá z nich urobila poženštené bytosti, čo sa napríklad prejavovalo aj ich schopnosťou spievať soprán. Keďže neboli schopní manželstva a žili ako otroci či sluhovia oddelení od svojich biologických rodín, boli vládcami považovaní za mimoriadne dôveryhodných. Tento prvý pohan, ktorý sa obrátil na kresťanstvo prijatím krstu od apoštola Filipa, pochádzal z radov sexuálnej minority, bol cudzieho etnika, kultúry a inej rasy, čo je silnou vizitkou pre rané kresťanstvo, ktoré ľudí na základe uvedených kritérií neodsudzovalo, ale prijímalo s Ježišovou bezpodmienečnou láskou práve takých, akí sú.

Jediným bodom nadväznosti v potenciálnej konverzácii Filipa a eunucha bol text z knihy proroka Izaiáša. Text hovoril o pokornom a tichom utrpení Pána Ježiša, s ktorým sa mohol eunuch stotožniť najmä v Izaiášových slovách o tom, že *o Jeho potomstve nebude nikto hovoriť, pretože bol Jeho život na zemi skončený*. Predpokladáme teda, že už predtým, než sa Filip opýtal eunucha na porozumenie čítanému textu, mohol byť čítajúci bytostne vtiahnutý a stotožnený s postavou trpiaceho Pána Ježiša. Eunuch však poprosil o vysvetlenie celého textu, ktorý Filip vyložil kristocentricky: trpiaci baránok je pre Filipa Pán Ježiš. Filipove slová rezultovali v praktickom prijatí eunucha do radov kresťanov formou krstu vo vode, ktorá bola vedľa ich cesty vozom. Eunuch bol naplnený radosťou z Božej bezpodmienečnej lásky a prijatia. Eunuchovi asi v čistom zápale duše nenapadlo to, čo by iste nejednému na jeho mieste napadlo: hľadať ospravedlnenie svojich skutkov a úmyslov v dejinách nášho individuálneho utrpenia, sebadisciplíny či askézy.

Ospravedlnenie človeka pred Bohom je možné jedine prijatím obete Jeho Syna. Eunuch toto pochopil. Žiadny človek nie je pred Bohom lepší či dokonalejší z titulu svojho väčšieho utrpenia či skúšok v tomto komplikovanom živote, než je tomu, napr. v prípade jeho známeho, ktorý si žije v pohode vlastného domova v zdraví a dostatku, či nadbytku všetkého materiálneho. Nie je správna ani opačná dedukcia, a to, že Boh viac miluje tých, ktorým dopraje pohodlie v tomto živote, kým tých, ktorí žijú v neistote, trestá. Všetci sme zhrešili a prišli o slávu Božiu, ktorá sa nám opäť ponúka iba v obeti Jeho Syna.

Čo pre človeka znamená prijatie Kristovej obete? Znamená zmenu vnímania seba samého nielen vo vzťahu k Bohu a iným, ale predovšetkým zmenu vo vzťahu samého k sebe. Toto posledné je najťažšie. Prijatie Ježišovho očistenia a odpustenia znamená *návrat k autenticite nášho bytia* tak, ako to bolo pre nás naplánované pri stvorení sveta. Autenticita nášho bytia spočíva v našej úprimnosti pred sebou samým, aby sme dokázali presne a jednoznačne pomenovať, kým a akými sme. Mnohí, ktorí sa kognitívne hlásia ku kresťanstvu, sa ešte k tomuto kroku nedostali a zrejme aj

preto, že sa mu vedome bránia, aby snád' nenarušili svoju ilúziu o vlastnej добрôte a dokonalosti. V tomto hľadáme príčinu narušených medziľudských vzťahov v cirkvi a iných inštitúciách, ktoré by v povedomí profánneho sveta mali ako prvé pragmaticky reflektovať Božie slovo. Návrat k sebe samému a vzhladnutie na seba Božou optikou je bolestný a dlhodobý proces. Vnútorný inventár si vyžaduje veľa odvahy, sily, trpezlivosti a precíznosti. Bez neho však nie je možné urobiť žiadny ďalší krok viery.

Odb. as. PaedDr. ThDr. Monika Zaviš, PhD.